

Impactul legislativ al deciziilor Curții Constituționale

The Legislative Impact of Constitutional Court's Decisions

Gabriela-Elena GORAȘ¹

Rezumat: Prin deciziile sale, Curtea Constituțională exercită un impact major asupra arhitecturii legislative, asigurând conformitatea dreptului pozitiv cu exigențele constituționale. Deciziile de constatare a neconstituționalității nu produc doar efecte negative, prin constatarea neconstituționalității normelor contrare Constituției, ci generează și efecte pozitive, obligând legiuitorul să intervină în sensul adaptării sau completării reglementărilor existente. Astfel, Curtea se afirmă nu doar ca un garant al supremației Constituției, ci și ca un veritabil actor în procesul de perfecționare legislativă. Jurisprudența constituțională dobândește valoare normativă, orientând elaborarea și aplicarea legilor în spiritul valorilor fundamentale ale statului de drept. Impactul legislativ al deciziilor Curții se înscrie, astfel, într-un proces continuu de consolidare a ordinii juridice constituționale și de afirmare a principiilor și valorilor democratice.

Cuvinte-cheie: Curtea Constituțională, decizii, principii, valori, Constituție, stat de drept

Abstract: Through its decisions, the Constitutional Court plays a pivotal role in shaping the legislative architecture, ensuring the alignment of positive law with constitutional imperatives. Rulings declaring the unconstitutionality of legal norms do not merely produce negative effects, by invalidating provisions contrary to the Constitution, but also generate positive effects, compelling the legislature to adapt or refine existing regulations. In this way, the Court asserts itself not only as a guardian of the supremacy of the Constitution, but also as a genuine actor in the process of legislative refinement. Constitutional jurisprudence acquires normative value, guiding both the drafting and the enforcement of laws in the spirit of the fundamental values of the rule of law. The legislative impact of the Court's decisions becomes an integral part of an ongoing process of consolidating the constitutional legal order and affirming democratic principles and values.

Keywords: Constitutional Court, decisions, principles, values, Constitution, rule of law

1. Introducere

Într-un stat de drept, ordinea juridică este asigurată de Curtea Constituțională, în calitate sa de garant al supremației Legii fundamentale. Curtea Constituțională a României ocupă un loc esențial în arhitectura instituțională a

¹ Student, Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași

statului, având rolul de a asigura conformitatea normelor juridice cu prevederile constituționale.

În acest context, deciziile pronunțate de instanța de contencios constituțional nu sunt doar simple acte de constatare a constituționalității sau a neconstituționalității unor norme, ci adevărate instrumente de influențare și, adesea, de remodelare a legislației naționale. Rolul Curții Constituționale nu este doar unul pur formal, ci profund substanțial, căci ea exercită o influență semnificativă asupra procesului de legiferare, având capacitatea de a invalida norme neconstituționale, de a orienta politicile legislative și de a contribui la consolidarea unui climat juridic predictibil și stabil.

Supremația Constituției nu este o simplă deviză sau doar un principiu abstract, ci este o realitate incontestabilă ce se manifestă drept o obligație opozabilă în egală măsură atât autorităților statului, cât și tuturor celorlalte subiecte de drept.

2. Efectele deciziilor Curții Constituționale

Potrivit dispozițiilor Constituției, indiferent de tipologia deciziilor Curții Constituționale, acestea se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, fiind general obligatorii și având putere numai pentru viitor. Efectul general obligatoriu exprimă ideea potrivit căreia nicio autoritate publică nu poate neglija deciziile Curții Constituționale, chiar dacă ar lua cunoștință de conținutul acestora anterior publicării în Monitorul Oficial. De asemenea, caracterul general obligatoriu vizează nu doar dispozitivul, ci și considerentele pe care se sprijină acesta, așa cum a afirmat instanța de contencios constituțional în repetate rânduri, *exempli gratia* în Decizia nr. 414/2010 sau în Decizia nr. 1/2014. Deciziile Curții Constituționale de soluționare a unei excepții de neconstituționalitate sunt definitive, nefiind supuse niciunei căi de atac. Deciziile de respingere a unei excepții de neconstituționalitate produc efecte doar *inter partes*.

Odată cu publicarea deciziei, orice judecător constituțional poate formula o opinie separată sau concurentă; deși acestea nu produc efecte *eo ipso*, aceste opinii pot avea valoare doctrinară ce poate sta la baza schimbării jurisprudenței Curții Constituționale sau pot chiar influența curente de opinie.

Un efect specific al deciziei de admitere a excepției de neconstituționalitate este reprezentat de răsturnarea prezumției relative de constituționalitate, reflectată prin suspendarea de drept a dispozițiilor care prezintă vicii de constituționalitate, de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial, așadar doar *ex nunc*, iar nu și retroactiv. În eventualitatea în care Parlamentul nu se conformează obligației de a pune în acord dispozițiile legale cu Legea fundamentală, în conformitate cu decizia Curții, în termen de 45 de zile, textul neconstituțional își pierde legitimitatea constituțională. Această sancțiune nu echivalează cu abrogarea textului de lege, ci este o sancțiune mai aspră, precum a afirmat instanța de contencios constituțional în Decizia nr. 206/2013.

Excepțiile de neconstituționalitate pot avea ca obiect chiar și dispoziții din legi și ordonanțe, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție printr-o hotărâre prealabilă sau într-un recurs în interesul legii. În Decizia nr. 854 din

2011, instanța de contencios constituțional s-a pronunțat în sensul că a admite o teză contrară ar contraveni rațiunii existenței Curții Constituționale, care și-ar nega rolul său constituțional, acceptând ca un text legal să se aplice în limite ce ar putea intra în contrarietate cu Legea fundamentală. În acest context, este necesar a se face distincția între „textul legal” interpretat și „interpretarea” acestuia de către instanța supremă. Pe calea interpretării lui, acel text legal nu este sustras controlului de constituționalitate, însă interpretarea propriu-zisă nu este susceptibilă de a face obiectul acestui control, întrucât interpretarea nu are ca finalitate crearea unei dispoziții legale. Controlul de constituționalitate se realizează pentru că unui text de lege i s-a acordat un sens contrar Constituției.

Un aspect particular al efectelor deciziilor Curții Constituționale vizează constatarea neconstituționalității unei legi abrogatoare, caz în care jurisdicția constituțională a precizat că nu intervine o abrogare a abrogării, ci se produce un efect specific al deciziilor de constatare a neconstituționalității unei norme abrogatoare, pentru a se putea reține incidența dispozițiilor articolului 64 alin. (3) teza a II-a din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative potrivit cărora Nu este admis ca prin abrogarea unui act de abrogare anterior să se repună în vigoare actul normativ inițial.

Pentru ca Parlamentul să își îndeplinească obligația de a pune în acord dispozițiile legii declarate neconstituționale cu Legea fundamentală, acesta trebuie să parcurgă toate fazele procesului legislativ. În cazul în care se constată neconstituționalitatea unei ordonanțe de urgență sau a unei dispoziții din aceasta, Guvernul nu poate adopta o nouă ordonanță pentru a pune în acord cu exigențele Constituției prima ordonanță declarată neconstituțională. În schimb, Guvernul poate iniția un proiect de lege în acord cu cele stabilite în decizie.

În jurisprudența constantă a Curții Constituționale s-a statuat în sensul că instanța de contencios constituțional se pronunță asupra constituționalității sau neconstituționalității unei legi sau ordonanțe sau a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță, ceea ce presupune analiza acestora în raport cu prevederile Constituției. Aceasta reprezintă o analiză de drept, Curtea neavând posibilitatea de a sancționa oportunitatea sau eficiența politicii economice adoptate de stat. Aceeași concluzie se impune și în ipoteza în care se arată incoerența politicii adoptate de legiuitor, care nu a reușit să atingă obiectivele propuse.

3. Rolul deciziilor interpretative

În sens larg, deciziile interpretative pronunțate de Curtea Constituțională reprezintă acele soluții care nu se rezumă la simpla declarare a constituționalității sau a neconstituționalității unei legi. Orice decizie a Curții are la bază o interpretare juridică, dar nu orice decizie a acesteia constituie o decizie interpretativă.

Este de precizat că nici Constituția, nici Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale nu realizează vreo distincție sub aspectul analizat, acestea referindu-se doar la constituționalitatea sau neconstituționalitatea actelor normative. Desigur că și deciziile interpretative constată constituționalitatea sau neconstituționalitatea, însă într-o anumită interpretare a

textului de lege supus controlului de constituționalitate. În acest mod, textul este „salvat”, în sensul că el va putea fi în continuare aplicat, însă în interpretarea obligatorie stabilită de Curtea Constituțională.

Apariția unor asemenea decizii a fost determinată de țelul securității juridice, acestea fiind caracterizate ca „mijloace privilegiate utilizate de Curțile Constituționale pentru a evita invalidarea unei norme legale „.

În controlul a priori, recurgerea la mecanismul deciziilor de interpretare, respectiv la pronunțarea unor decizii de conformitate a legii sub rezerva unei anumite interpretări facilitează aplicarea legii, în sensul că aceasta va putea fi promulgată și va intra în vigoare, producându-și efectele, însă în sensul precizat în urma controlului de constituționalitate. Se evită astfel reluarea procesului legislativ, care presupune timp și resurse, uneori intrarea în vigoare a legii fiind vitală pentru viața socio-politică și economică.

Cât privește controlul a posteriori, unde obiectul controlului de constituționalitate îl constituie norme în vigoare, „salvarea” textului de lege poate fi preferabilă pentru a evita un vid legislativ cu consecințe păgubitoare.

În ambele situații, raporturile Curții Constituționale cu legiuitorul, respectiv cu instanțele de judecată, chemate să interpreteze și să aplice normele legale, ca urmare a unei decizii de interpretare a Curții Constituționale, vor fi obligate să o respecte pe aceasta drept unica interpretare corectă, în sensul de conformitate cu Legea fundamentală.

În situația constatării neconstituționalității legii într-o anumită interpretare, aceasta nu își încetează aplicabilitatea, ci continuă să existe în fondul activ al legislației, fiind înlăturată doar interpretarea neconstituțională.

Apariția și creșterea numărului deciziilor interpretative relevă diversificarea instrumentelor pe care curțile constituționale le pot utiliza în cadrul controlului de constituționalitate. Abordarea tradițională, care concepe Curtea Constituțională doar în chipul de „legislator negativ”, a cunoscut importante reconsiderări, grație dezvoltării controlului de constituționalitate, necesar a fi adaptat problemelor juridice din ce în ce mai complexe pe care judecătorul constituțional le are de soluționat.

4. Colaborarea și tensiunile dintre Curtea Constituțională și Parlament

Justiția constituțională, în exercitarea unora dintre atribuțiile ei sau în realizarea unora dintre funcțiile care îi revin, colaborează cu celelalte puteri. În „doctrina pură” a separației puterilor, se amintește doar de 3 dintre acestea: legislativă, executivă și judecătorească. În realitate, justiția constituțională este ea însăși o putere, distinctă de celelalte. Punerea în echilibru a acestor puteri, prin distribuirea uniformă a atribuțiilor și crearea unor mecanisme eficiente de control reciproc, curmând tendința, inerentă naturii umane, de a acapara întreaga putere și de a abuza de ea, reprezintă condiția armoniei sociale și a echilibrului puterilor.

Colaborarea dintre Parlament și Curtea Constituțională este esențială într-un stat de drept. Respectarea legii este obligatorie, însă nu se poate pretinde unui

subiect de drept să respecte o lege care nu este clară, precisă și previzibilă, întrucât aceasta nu își poate adapta conduita în funcție de cadrul normativ.

Aceste două instituții ale statului trebuie să colaboreze în sensul atingerii scopului comun – asigurarea respectării Constituției și garantarea ordinii de drept în stat. Acest obiectiv comun transcende interese instituționale sau politice ale momentului, reprezentând o constantă a arhitecturii constituționale într-un stat de drept. În aceste condiții, colaborarea dintre Curtea Constituțională și Parlament se bazează pe un echilibru delicat: Curtea are, printre alte atribuții, și pe cea de a constata constituționalitatea sau neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe sau a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță, precum și pe cea de a asigura supremația Constituției, iar Parlamentul este cel care edictează legile. În acest context juridic, respectarea deciziilor Curții și conformarea direcțiilor indicate de instanța de contencios constituțional este esențială în asigurarea ordinii juridice într-un stat de drept.

Deși principiul loialității constituționale nu este prevăzut în mod expres în Constituția României, acesta a fost dezvoltat cu precădere în jurisprudența Curții. Astfel, „raporturile instituționale dintre autoritățile publice trebuie să funcționeze într-un cadru constituțional bazat pe loialitate, colaborare și realizarea atribuțiilor constituționale distinct reglementate pentru fiecare dintre autorități, comportamentul loial fiind o prelungire a principiului separației și echilibrului puterilor în stat”. Principiul colaborării loiale dintre instituțiile statului a fost utilizat, întâi de toate, doar în soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională; treptat, sfera acestui principiu s-a lărgit și în relațiile dintre aleși și alegători și, mai ales, în ceea ce privește caracterul *erga omnes* al deciziilor Curții Constituționale. Așadar, pentru buna funcționare a statului de drept, o importanță deosebită prezintă colaborarea dintre puterile statului, care ar trebui să se manifeste în spiritul normelor de loialitate constituțională, comportamentul loial fiind o prelungire a principiului separației puterilor în stat. Deși Curtea face referire fie la puterile statului, fie la diferite autorități publice, această împrejurare nu exclude însăși instanța de contencios constituțional din a figura ca subiect al unui raport juridic caracterizat prin loialitate constituțională, ba chiar o include și pe aceasta.

Respectarea și aplicarea conformă a deciziilor Curții Constituționale nu trebuie să se rezume la o conformitate rigidă, concretizată fie într-o modificare formală, care păstrează esența textului de lege anterior, fie – într-un scenariu negativ – în pasivitatea legiuitorului față de considerentele Curții. Parlamentul este obligat, întâi de toate, să înțeleagă rațiunea din spatele unei decizii a Curții Constituționale. De regulă, Curtea contribuie nu doar la corectarea deficiențelor normative, ci și la „educarea” legislativului în spiritul respectării principiilor constituționale. În acest sens, se poate afirma că impactul deciziilor Curții este atât reparatoriu, cât și formativ, iar eficiența sa depinde de calitatea dialogului dintre cele două instituții și de asumarea sinceră a Constituției ca lege fundamentală a statului. La prima vedere, lipsa unui mecanism eficient de sancționare a neconformării cu deciziile Curții pare să reprezinte o vulnerabilitate a actualului cadru constituțional. Pe de altă parte, această sancționare nici nu ar fi posibilă, în

condițiile în care Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului, ceea ce îi conferă o deosebită legitimitate democratică.

Unele decizii ale Curții sunt percepute drept ingerințe în procesul legislativ, iar acest lucru poate fi consecința mai multor factori. Poate fi vorba despre obiectul dispoziției legale supuse controlului de constituționalitate, cum ar fi deciziile care ating chestiuni sensibile, cu importante consecințe în materie penală, *exempli gratia* Decizia nr. 297/2018 în materia întreruperii cursului prescripției răspunderii penale.

De asemenea, deciziile Curții care au, prin excelență, un pronunțat caracter politic ar putea fi considerate cel puțin un melanj în ceea ce privește orientarea politicilor din Parlament, în acest sens amintindu-ne de Hotărârea nr. 1/2996 cu privire la numărul mandatelor Președintelui sau chiar Decizia nr. 297/2025, prin care Curtea a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor legale care impuneau publicarea online a declarațiilor de avere și de interese ale persoanelor care exercitau funcții și demnități publice. Efectuând un test al proporționalității, Curtea a concluzionat în sensul că, deși scopurile pentru care aceste prevederi legale au fost edictate sunt legitime, și anume pentru a preveni corupția și a asigura transparența vieții politice, totuși publicarea acestor declarații încalcă dreptul persoanelor vizate la viața privată, motiv pentru care este suficientă depunerea declarațiilor la Agenția Națională de Integritate. Decizia este considerată a fi „fragilă” și prin prisma celor 3 opinii separate.

Însă cele mai expuse criticii sunt cele denumite în doctrină drept decizii manipulative – acestea sugerând imixtiunea instanței de contencios constituțional în activitatea legislativă. Prin intermediul acestor decizii, Curtea Constituțională sugerează organului legislativ ce trebuie să facă sau solicită să modifice reglementarea, în contextul în care constată și caracterul incomplet al unei norme determinate. După cum s-a afirmat și în opinia separată din Decizia Curții Constituționale nr. 761/2014, Curtea nu are prerogativa de a da indicații puterii legislative despre cum să pună în acord deciziile cu textele constituționale și, cu atât mai puțin, să se substituie acesteia. Împrejurarea că instanța de contencios constituțional, în Decizia privitoare la întreruperea cursului prescripției răspunderii penale nr. 297/2018, a amintit soluția legislativă cuprinsă în Codul penal din 1968 din aceeași materie nu echivalează cu o indicație propriu-zisă, însă ar putea influența procesul de legiferare în sensul adoptării unei prevederi asemănătoare acesteia.

În sens invers, se impune a se analiza dacă și în ce măsură Parlamentul exercită o imixtiune în organizarea Curții Constituționale. Legea fundamentală a României stabilește faptul că, din cei 9 judecători constituționali, 3 sunt numiți de Camera Deputaților, 3 de Senat, iar 3 – de Președintele României. Din același act normativ aflăm și criteriile pe care candidații trebuie să le îndeplinească: pregătire juridică superioară, înaltă competență profesională și vechime de cel puțin 18 ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior. Dacă în cazul a 2 condiții, verificarea îndeplinirii este simplă, controversate apar în cazul stabilirii înaltei competențe profesionale.

Prin Decizia nr. 459/2014, Curtea a tranșat polemicile existente în acest sens, statuând faptul că singura entitate competentă să aprecieze dacă este sau nu îndeplinită condiția înaltei competențe profesionale este chiar entitatea care face numirea, iar nu o instanță de judecată sau oricine altcineva. Curtea a precizat că în ceea ce privește condiția „înaltei competențe profesionale”, aceasta implică evaluarea și decizia exclusivă a autorităților abilitate de Constituție să facă numirea: Președinte, Senat și Camera Deputaților - în temeiul unor aprecieri proprii. În acest scop, aceste entități pot folosi toate informațiile cu privire la profilul candidatului: cariera profesională, probitatea morală, experiența în domeniul juridic sau calitățile individuale, elemente ce se circumscriu noțiunii de înaltă competență profesională.

Potrivit Curții Constituționale, Președintele României, Senatul și Camera Deputaților au libertatea absolută de a alege o anumită persoană apreciată a întruni condiția înaltei competențe profesionale. Decizia de numire în funcția de judecător al Curții Constituționale aparține în exclusivitate titularilor prevăzuți de Constituție și implică o apreciere subiectivă, întemeiată pe informațiile care sunt evaluate în mod personal, de către fiecare deputat sau senator, prin acordarea votului în cadrul deciziei colective a fiecărei Camere a Parlamentului, respectiv de către Președintele României, care manifestă o opțiune personală.

Curtea Constituțională precizează, de asemenea, în considerentele deciziei amintite, faptul că a accepta o teză în sensul că și altcineva decât Președintele sau cele două Camere pot analiza condiția subiectivă a înaltei competențe profesionale echivalează cu negarea atribuțiilor constituționale proprii ale celor două Camere ale Parlamentului, respectiv a Președintelui României, care ar deveni astfel atribuții comune sau partajate cu alte entități, ceea ce contravine prevederilor art. 1 alin. 4 din Constituție referitoare la principiul separației puterilor în stat, precum și dispozițiilor art. 1 alin. 5 care consacră principiul supremației Constituției. Prin urmare, în ceea ce privește îndeplinirea condiției înaltei competențe profesionale, nici instanțele judecătorești și nici oricine altcineva nu are vreo competență de control și cenzură, în afară de entitățile care fac numirea.

5. Concluzii

Deși Curtea Constituțională nu are atribuția de a adopta legi și nu are inițiativă legislativă, activitatea ei, în special prin intermediul controlului de constituționalitate, naște posibilitatea exercitării unei influențe considerabile asupra cadrului normativ. În acest context, am putea spune că și Curtea Constituțională participă indirect, prin mijloacele sale specifice, la procesul legislativ.

Spre exemplu, Curtea are competența de a se pronunța asupra omisiunilor legislative care au relevanță constituțională. În Decizia nr. 107/2014, admitând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, Curtea s-a pronunțat în sensul că aceste dispoziții legale generează dificultăți în planul interpretării și aplicării legii și creează, fără a avea un motiv obiectiv și rațional, un impediment în exercitarea dreptului de a se adresa justiției

pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. De asemenea, Curtea a reținut că, deși în această decizie este vorba despre o omisiune legislativă, nu poate ignora viciul de neconstituționalitate existent, deoarece tocmai omisiunea și imprecizia legislativă sunt cele care încalcă dreptul de acces liber la justiție². Așadar, Curtea exercită un rol important și în ceea ce privește identificarea, clarificarea și completarea lacunelor legislative, îndemnând, chiar și în mod tacit, legiuitorul în sensul acoperirii acestor lipsuri ale normelor de drept.

De asemenea, chiar dacă nu participă la procesul legislativ, Curtea poate stabili limitele în care Parlamentul poate acționa în sensul legiferării. Acest lucru este posibil prin împrejurarea că efectul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină aceasta, după cum a reiterat Curtea în jurisprudența sa³. Spre exemplu, Curtea poate enunța principiile care trebuie avute în vedere pentru ca reglementarea să fie conformă Constituției, sau se poate sugera extinderea aplicării unor reglementări la situații neavute în vedere ab initio în dispozițiile care fac obiectul controlului Curții.

Deși Curtea Constituțională se proclamă drept „autoritate de jurisdicție constituțională”, rol său politic nu poate fi negat, opinia majoritară în doctrină supranumind-o drept autoritate politico-jurisdicțională. Printre argumentele care consolidează această viziune, se numără modul de numire a judecătorilor Curții, precum și faptul că Legea fundamentală este un document politico-juridic, marcând transformările unui stat pe plan cultural, economic, politic, social. De asemenea, nu poate fi contestată nici influența pe care o exercită Curtea cu privire la procesul de legiferare, însă nu se poate substitui Parlamentului pentru omisiuni de reglementare sau pentru a modifica o dispoziție legală atacată în fața sa, însușindu-și cu această ocazie rolul său de „legislator negativ”, potrivit formulei utilizate de Hans Kelsen⁴. Cert este faptul că pericolul ca un judecător constituțional să se considere pe sine mai înțelept ca legiuitorul, ba chiar și decât constituantul este prezent oricând și oriunde⁵.

Deciziile Curții Constituționale devin importante repere pentru viitor, prin efectul general obligatoriu consacrat de articolul 147 din Constituție. Deciziile devin chiar precedente în întregul lor, întrucât caracterul general obligatoriu se aplică în egală măsură atât dispozitivului, cât și considerentelor pe care se sprijină.

În urma constatării neconstituționalității unei legi, a unei ordonanțe sau a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță, se naște o obligație de a face în sarcina Parlamentului, respectiv a Guvernului – aceea de a pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Într-adevăr, Parlamentul nu poate fi obligat să legifereze, însă ar fi nefiresc să exercite o atitudine pasivă în fața pericolului ca legislația activă a statului să cuprindă o lacună legislativă ca urmare a suspendării de drept a efectelor dispozițiilor legale declarate neconstituționale. O

² T. Toader, M. Safta – *op. cit.*, p. 170.

³ Decizia Curții Constituționale nr. 1/2014.

⁴ I. Deleanu – *Justiția constituțională*, București, 1995, p. 222.

⁵ M. Balan – *Curțile Constituționale între jurisprudență și legisprudență*, în *Analele Științifice ale Universității „Al. I. Cuza” Iași*, Tomul LIX, Științe Juridice, 2013, p. 112.

teză contrară ar semnifica cel puțin acceptarea, din partea legiuitorului, a unui cadru normativ lipsit de claritate, precizie și previzibilitate. În cazul controlului a priori, obligația de reexaminare a legii supuse controlului este prevăzută expres în textul Constituției.

În concluzie, deciziile Curții Constituționale nu sunt simple acte de jurisdicție constituțională, ci veritabile instrumente de influență asupra procesului de legiferare și asupra întregului sistem de drept. Eficiența lor depinde de o serie de factori extrinseci, precum gradul de receptivitate al legislativului, concretizarea unor eventuale modificări legislative operante, fidelitatea implementării cerințelor deciziilor. În schimb, întârzierile în punerea în aplicare a deciziilor Curții, soluțiile legislative superficiale ori chiar ignorarea jurisprudenței constituționale generează incertitudine juridică, dezechilibre instituționale și slăbirea autorității Curții Constituționale.

În același timp, trebuie subliniat că exercitarea rolului de garant al supremației Constituției reprezintă o sarcină deosebit de importantă, ce implică o responsabilitate aparte, în sensul menținerii unui echilibru între necesitatea intervenției în sprijinul valorilor și principiilor constituționale și respectarea limitelor impuse de Legea fundamentală. Din acest motiv, colaborarea loială dintre instituții, în general, și dintre Curtea Constituțională și Parlament, în special, contribuie la concretizarea unui impact legislativ pozitiv al deciziilor pronunțate de Curtea Constituțională în legislația activă a statului. Într-un stat de drept, forța normativă a jurisprudenței Curții nu poate fi ignorată, ci trebuie respectată și înțeleasă pe deplin, întrucât în acest fel fiecare subiect poate contribui la consolidarea unui stat de drept autentic.

Referințe

- Balan, M., *Curțile Constituționale între jurisprudență și legisprudență*, în *Analele Științifice ale Universității „Al. I. Cuza” Iași*, Tomul LIX, Științe Juridice, 2013, p. 112.
- Cochințu, I., *Constituționalizarea principiului loialității constituționale*, p. 3.
- Deleanu I., *Dialogul între judecătorul constituțional și judecătorul comun*, în *Pandectele Române* nr. 12/2013, p. 39.
- Deleanu, I. *Justiția constituțională*, București, 1995, p. 222.
- Deleanu, I., *Instituții și proceduri constituționale*, Editura C. H. Beck, București, 1996, p. 902.
- Drago, C., *L'exécution des décisions du Conseil Constitutionnel*, Paris, 1991.
- Muraru, I., Tănăsescu, E.S., *Constituția României. Comentariu pe articole*, Ediția a III-a, Editura C. H. Beck, București, 2022, p. 17.
- Toader, T., Safta, M., *Ghid de admisibilitate la Curtea Constituțională a României*, Ediția a II-a, Editura Hamangiu, București, 2020, p. 46.
- Vile, M. J. C., *Constitution and the Separation of Powers*, 1998, p. 14.
- Hotărârea Curții Constituționale nr. 1/1996.
- Decizia Curții Constituționale nr. 414/2010.
- Decizia Curții Constituționale nr. 854/2011.
- Decizia Curții Constituționale nr. 206/2013.
- Decizia Curții Constituționale nr. 1/2014.
- Decizia Curții Constituționale nr. 107/2014.
- Decizia Curții Constituționale nr. 459/2014.
- Decizia Curții Constituționale nr. 761/2014.
- Decizia Curții Constituționale nr. 297/2018.
- Decizia Curții Constituționale nr. 297/2025.

